

ta namen, da prostemu ljudstvu govori v njegovi besedi, da mu pišejo po domače v duhu sv. katoliške vere in cerkve, ne le po kajigah društva sv. Jeronima, temuč tudi po drugih nabožnih in po primernih časnikih. Kar je „raztužan Slavonac“ jim svetoval, tega naj se poprijemajo; naj se jamejo naslanjati namestu na Srbe rajši na verne Slovence katoliške, približevati se tem v pisanji in v življenji. Hrvatje naj si ustanovijo naše „Novice“ i našo „Danico“; doslej za prosto ljudstvo nimajo nobenega jednakega časopisa. Nekteri med njimi hitijo naprej, pa še ti v duhu nove dobe, večina pa ne more za njimi. Dobro, blage volje se je voditeljem poniževati k ljudstvu in stanovitno z zedinjenimi močmi v verskem duhu delati, in narodu hrvatskemu bode obiskanje l. 1880 potem k vstajenju. K temu naj jim pomaga občno djansko sočutje, katero se jim razodeva pri inostrancih in pri Slovanih.

Temu v dokaz bodi istina, da je vprav l. 1880 na stolico slovanskega jezika koslovja v Petrogradu povzdignil se Jugoslovan, vrli dr. Vatroslav Jagić.

Prognan po banu baronu Rauchu je mladi profesor gimnazijski koledoval na Rusko, in sprejet učil nekaj časa v Odesi, mudil se v Moskvi, pozvan v Berlinu jako slavno jel delovati v družbi z učenjaki slovanskimi, kjer je od l. 1876 dajal na svetlobo „Archiv für slavische Philologie“, in po njem dosegel med učenim svetom sploh to, česar nista mogla ni Dobrovský ni Miklošič. Iskren učenec slavnega Slovence Miklošiča je kajkavski Slovenec Vražđinec Jagić, sedaj naslednik Sreznjevskega v Petrogradu, profesor veličastne staroslovensščine, katero razlaguje v smislu svojega slavnega učitelja in tako dobro utegne zedinjevati severne in južne Slovane učenjake v svetem središču, v povečani stari slovensščini — povečani po blagovestnikih slovanskih ss. Cirila in Metoda. In ta blagi spominj spremiljaj nas iz pomenljivega leta 1880 v srečno in veselo novo leto 1881. Bog daj!

Politični pregled.

V Ljubljani 30. decembra.

Avstrijske dežele.

Zdaj je skoraj gotovo, da bo grof Taaffe več avtonomistov poklical v **gosposko zbornico**, pravi se, da petindvajset. To je prouzročil Schmerling, ki je s svojimi centralističnimi tovarši izrekel vladi nezaupanje. Ustavovercem stopajo lasje pokonci, ko vidijo, da je Taaffe začel z istimi sredstvi pridobivati si večino, kakor so oni to prej znali. Nemškutarke vlade so pozivale prej same centraliste v gosposko zbornico; zakaj bi Taaffe zdaj avtonomistov ne klical? Le tako naprej!

Nemško-liberalci se ljutijo na vlado, ker jim je prepovedala **kmečki shod** v Lincu. V istini nemajo ti od liberalcev sklicani shodi nobenega resnega pogoja, temveč osnovani so iz sovraštva in služijo samo politični agitaciji, naslanjajoči se na lažnjive podatke. Da hoče kdo Nemce pri davku oškodovati, to ni istina, to je agitatorna laž, res slabo in zaničevanja vredno sredstvo, prav vredno stranke laži in liberalizma. Gruntni davek se mora pravično razdeliti in nemške dežele bodo morale nekaj več plačati, če bi še toliko upile. Ali bomo mar mi Slovani zá-nje davek plačevali? Lahko je sklicati tabor zoper davek, pa vestni možje bi vendar ne smeli ljudstva po nepotrebnem razburjati, saj vendar vedó, da davek mora plačan biti, in če Nemcem breme olajšajo, morali bodo Slovani več plačati. Zdaj bodo s svojo agitacijo kmete pokonci spravili; pa kdo vé, če se ne bo to maščevalo nad liberalci, kdo vé, če ne bodo ravno oni prvi, ki bodo čutili moč zavednega in prebujenega kmetovalstva! Potem bodo javkali: „der geist, den ich gerufen, den werd' ich nicht mehr los.“

Ko se je škof Štrossmajer **sv. očetu** zahvalil za znano okrožnico o slovanskih apostolih, sv. Cirilu in Metodu, odgovorili so mu sv. oče, da pripisujejo Slovanom veliko bodočnost v Evropi in v Aziji, ter želijo, da bi Slovani posnemali izgled svetih Cirila in Metoda. Kako malo da so **Čehi** zadovoljni s svo-

jimi dosedanjimi vspehi, to nam kaže grožnja, da hočejo njih državni poslanci svoje mandate odložiti, ako ne pojde bolje, nego do sedaj.

Da ta grožnja ni prazna, pokazal je prvi dr. Gregor, ki je svoj mandat odložil z izgovorom, da take vlade ne more dalje podpirati, ki za njej udano stranko nič ne stori. „Politik“ je že enkrat grozila z izstopom Riegerja. Za zdaj bi bilo to še prezgodno, treba je nekoliko počakati, da stvari dozore, potem se bo že videlo, koliko smemo od sedanje vlade pričakovati. — Več uzroka, nezadovoljni biti, imamo pred Čehi mi Slovenci, ki nemamo še niti jedne narodne šole. Kje so tiste velikanske ovire, da mi ne moremo doseči poduka v maternem jeziku? Zakaj smejo naši uradniki tako prezirati slovenski jezik in tako trdovratno zaničevati §. 19 drž. osn. post.? Če ima vedno tako ostati, potem bomo tudi mi morali v opozicijo stopiti.

Vnanje države.

Na **Irskem** se kuha punt; nedavno so zasačili Angleži eno barko iz Amerike, ki je pripeljala orožje za Irce.

Novi **švicarski** predsednik Anderwert, ki je bil še nedavno voljen, se je te dni sam vstrelil. — Tudi Švici preté nevarnosti od strani Italije, „irredente.“ Ta namreč steguje svoje roke po Tesinu, laškem kantonu švicarskem. Ako Lahji začnejo, gotovo tudi Bizmark ne bo poslednji, ki bo zahteval nemški del Švice za Nemčijo. V tem slučaju postane Švica naravna zaveznica Avstrije.

Izvirni dopisi.

Čatež pri Kostanjevci 27. t. m. (Potres, jesen, ropomor, most čez Savo in Krko). Danes zjutraj 14. min. čez 4. uro se je zopet pri nas čutil precój hud potres, trajajoč samo malo sekund. Brž ko ne so ga Zagrebčani in okoličani zopet bolj občutili, kakor se je zadnji močni vdarec v Zagrebu in njegovi okolici precój dobro čutil tudi pri nas. Zraven tega imamo jako lepo jesen in toplo vreme, da se še zdaj, o božičnih praznikih,

prijatelj! Nemci si delajo z lepimi mesti čast, tu so mirni ljudje, ker menda nimajo nad kom se peniti, kakor pri Vas.

Ker je bilo ves dan oblačno, pričelo se je tudi kmalo mračiti, zatemnel se je lepi prizor, začel je kapljati dež, kateri je vse v meglo zavil, zadremal sem ravno, kar mi ob 11. uri zvečer, zaupije konduktar: „Leipzig“!

Dragi prij. ! Lipsko ! Se li spominjaš, dragi prijatelj, kako sva se mnogokrat v tem mestu pogovarjala ? Tu izhaja v nemškem prevodu delo tvojega ideala — Shakespeare-ja, mojega Verneja — gotovo me zaviđaš, da ne zamoreš z lastnimi očmi videti tega mesta, toda počasi, tudi jaz ga nisem veliko videl, kajti ker se je bilo tu treba presesti, morali smo iz vozov. Stopivši iz lepega kolodvora iskati smo morali onega tira iste železnice, ktera nas ima peljati proti Bremenu. Kmaló smo prišli tje po plačani dobroti postreščka ali marveč nekakega lakaja, kateri je menda le iz previdnosti prevzel prvega posel, češ, dobro je, kar se zasluži ! No, poceni pa tudi ni bil, enako dunajskim fijakrom, kateri, dá-si so sami Cahjezi (majhni in debeli), se ne vtrudijo letati in dreti človeka toliko časa, da se jim pot plača po dvakrat preveč ali da se jim pokaže bližajočega se policaja kapa.

Na tem drugem kolodvoru treba nam je

bilo dolgo trkati, predno se je v nekem oknu pri tleh prikazala zaspana glava pod čepico železniškega uradnika, kateri pové nam, da odide vlak še le čez štiri ure. Ker so bile glavne duri zaprte, prosimo ga, naj nam odpre, da prebijemo ta ponočni čas v čakalnici; a mestu odgovora zgine nam, trdo zaloputnivši okno. O, vljudni so železnični uradniki povsod.

Ker je deževalo, kazalo nam ni drugzega kot iskati za ta čas prenočišča. S pomočjo že zgoraj omenjenega postreščka našli smo, prekoračivši več ulic in blatnih potov, ktere temu mestu inteligence, glavnemu mestu nemške literature, ne delajo posebne časti, tudi to, povžili malo kave, bolj podobni hruševki ko oni „medicini“ pod Rožnikom, podali se potem spat, ker smo zvedeli, da vlak še pozneje ko čez štiri ure odide; toraj smo bili brez skrbi, da bi utegnili zaležati. — Ker sem dva dni prebil v železničnem vagonu, nisem nič čutil postelje, kaka je, le drugo jutro potipal sem jo in se prepričal, da je po tidosti čisto sorodna ameriškanskim, ktere sem pozneje skusil. Zjutraj gremo k zajutruku; enaka hruševka ko prejšnji večer, poleg tega dobili smo bolj kuhanega kot pečenega kruha; „kifelc“ 6 soldov Vašega denarja, kaj pa hočeš več za ta denar ! Po zajutruku pregledoval sem adresno knjigo, našel tu in tam kaj znanega in obžaloval, da ne morem en dan tu ostati. Pa vendar bi se

bilo tudi to kmalo zgodilo, ker so se nekteri izmed naše družbe, pruskih penezov nenavajeni, dosti dolgo zato pričkali, tako da smo ravno komaj vlak še vjeli. Na poti do kolodvora šli smo skozi zelo lep del mesta memo velicega parka; od daleč bili so videti mnogoteri stolpi, kuple itd., kateri so pričali o lepoti mesta.

Pridši na kolodvor, vsedli smo se v vozove in ob sedmi uri odpeljal nas je vlak proti Bremenu. Vožnja bila je hitrejša ko prejšnje dni, vozili smo se po velikih planjavah in močvirjih (prav našim ameriškanskim podobnih), kjer je bilo videti mnogo zajcev, včasih po deset skupaj, dobra partija za lovce; videti je bilo tudi mnogo štokelj in družih povodnih tic. Na tem potu videl sem tudi prav od blizu trdnjavo in naspe blizo velikega mesta, čegar ime sem pa pozabil. Nemčija je dobro preskrbljena s takimi rečmi. O poldveh popoldne smo se v Velzenu zopet presedli; od todi peljaje se le čez planjave, brez posebnosti, prišli smo na večer ob petih v Bremen.

Sit vožnje po suhem že do grla, oddahnil sem se kaj, stopivši iz voza na trdni tlak bremenskega kolodvora. Tu smo dobili kmalo gospodarja hotéla, kateri nam je bil zavoljo gotovosti in dobre postrežbe priporočen. Peljal nas je v svojo gostilno „pri mestu Petrogradu“

živina na prostem pase; tako nam lepa, gorka jesen nadomestuje, kar nam je škodovalo vedno deževno poletje, in lahko si bodo ljudje mnogo prihranili pri živinski piči.

Glavna govorica se pri nas še vedno vrti o strašnem ropomoru, kateri se je zgodil 9. t. m. v bližnjem gozdu Crkljanske fare. Dva precéj premožna kmeta iz Skapic se podasta ne še pozno na večer iz Kostanjevice s sejma na dom; ropar, kateri ju je gotovo dobro poznal, ju čaka v bližnjem gozdu, in enega med njima ustrelji, drugega z nožem skoz vrat trikrat zabode, pobere denar in drugi dan najdejo mrtva ob cesti ležati. Zgodilo se je okoli 9. ure zvečer, pri mesečni svitlobi. V bližnji vasi H. so menda, kakor se čuje, slišali strel, in klice na pomoč, vendar se niso upali ven. Enemu med nesrečniki je predrzni ropar obe sil reči, koje je nakupil na sejmi, na bližnje brezovo drevo, in zadovoljil se samo s pobranim denarjem. Za hudodelcem nimajo še nikakoršnega sledu. Poboji so v našem kraju nenavadni, ropomori nezaslišano hudodelstvo; ni se toraj čuditi, da je ta dvojni ropomor tukajšnje prebivalce jako vznemiril.

Naj mi bode pri tej priložnosti dovoljeno pozornost našega zastopnika v državnem zboru gosp. Viljema Pfeifer-ja obrniti na veliko potrebo našega kraja, na most čez Savo, ki se ravno tukaj družijo s Krko. Komaj 5 minut narazen imamo tukaj dva broda, enega pri Krški vasi čez Savo, drugega pri Čatežu čez Savo in Krko, oba sta precéj visoko v najemu, in gotovo tudi najemnikoma splačujeta njun trud. Ali ne bi se pri teh pogojih splačal tudi most, ki bi nadomestoval oba broda? Koliko se tukaj čez Savo prepelje vina, ne samo dolenske, ampak tudi sosedne hrvatske strani, koliko Štajarci vsako leto prevozijo drv iz Kranjske na svojo stran! Na štajarski strani imamo pri Brežicah železnico, ktere se obilno tudi naša stran poslužuje. Čatež je zraven tega središče med Krškim in Podused-om, kakor se čuje, bodo tudi pomladi zidali most čez Savo. S kakošno težavo se spravljajo posebno težki vozovi iz broda na obeh straneh, se lahko razvidi iz tega, ker voda gotovo teče najnižje, ima na obeh straneh obrežje, pokrito se šuto, ktero voda sama, kadar naraste, nanese. Voz,

(ktero vsakemu, kdor bi sem potoval, najgorkeje priporočam), kjer smo se s pošteno pi jačo in jedjo kmalo okrepčali. Ker smo se imeli dva dni tu muditi in čakati odhoda ladije, bil sem zelo vesel — saj veš, prijatelj, tuji kraji, tuja mesta — to je zá-me. Koj prvi dan zagotovil sem si vsa pisma za ladijo, potem nas je pak peljal nek priljuden Čeh v Bremenski park. Jaz dosedaj videl sem le prekrasnega in čarovnega Miranarskega pri Trstu; se vé da ta ni tako krasen, a velikansk je. Mesto se ni strašilo nikakih stroškov, prebivalci podpirajoči mesto z denarjem, hočejo tudi pokazati tujcu, da kaj imajo, — vsaj „delajo denar“ v Bremenu pri izseljearih. Park kinčajo žlahtna drevesa, čemur se je čuditi, kajti peščeni svet treba je bilo na čevlje debelo nasuti s prstjo. Sredi parka je majhno umetno jezero, na čegar površini sem videl snežno bele labude in velike rujave, povodne fazane iz Avstralije. Tudi kipov, lop, in drugih vrtnih poslopij je veliko. Konec vrta videti je vodotok, v najlepših črtah tekoč memo prijazne gostilne, kjer smo se okrepčali, odtod se podali pod velikim železničnim mostom v mesto nazaj. Trudni zročili smo se varni postelji in trdnemu spancu. Nadjaje se, da Ti kmalo zopet pišem, ostajam Tvoj

A. Obreza.

ki po gladki cesti še gre, v tej šuti obtiči. Most bi jako vstregel ne samo ljudem, nego tudi živini. Ako greš na železnico, kako lahko se ti primeri, da ti pri bolj na tanko odmerjenem času vlak pred nosom uide, ker si bil primoran, če tudi ne po krivdi voznikov, na brodu se zamuditi. In ako Sava pomladi ali jeseni naraste, smo od sosednjih Brežic in sosednje železnice popolnoma ločeni, ali pa primorani podati se na daljno pot v Krško.

Zraven tega se ve, da od voznika ponoči, posebno o slabem vremenu ali hudi zimi ne moreš tirjati, da bi te na brodu čakal. V koliko korist in olajšavo bi nam bil most, ki bi se gotovo tudi splačal, naj se zida na akcije, ali naj ga postavi država na svoje stroške, zato to reč gorko priporočamo našemu vrlému zastopniku, g. Pfeifer-ju, kojemu so naše razmere dobro znane, naj na pravem mestu zanj položi svojo besedo.

Iz Ptujja, 27. decembra. „Božične pesni“, ktere ste unikat naznanili (izdal č. g. Mih. Lendovšek), razpečala sta se v naglici prva dva natisa, t. j. okoli osem tisuč iztisov, največ po našem slov. Štajarskem, pri Vas na Kranjskem malo. Ker se ta pesen od naroda popeva le božični čas tje do Svečnice, in ima poseben oddelek za god sv. treh kraljev, oskrbel se je tretji natis, ki se oddaja pri g. izdatelju stotina po 1 gl. — toliko da se papir in črnilo plačata. Manjši zneski naj se blagovoljno pošljejo v kolekih ali pisemskih markah.

Z Jalape v Meksiki 29. sept. (Konec.) Drug še lepši izgled. Neka po nesramni poti obogatela ženska kupi hišo, jo krasno opravi, navleče v njo nesramnih deklet, zvabi po zvijači tudi več mladih nedolžnih v svoj brlog, jih vpijani in izroči moškim. Veliko je pohujšanja po mestu, zato mnogo pritožeb zavoljo posilstva, zapeljevanja mladenčev itd., ali vse zastoj, ker ženska od svoje „obrtinje“ plačuje davek precéj visok. A čeravno ji posvetna pravica noče do kože, zadene jo strašna kazen od druge strani; nekega dne jo namreč umori njen hlapec, truplo zaveže v veliko rjuho in jo nese na kolodvor tje, kjer se izklada blago. Tu najdejo culo in misli, da je kako pozabljeno blago, jo spravijo v shrambo, češ, gospodar se bo že oglasil. Čez nekaj dni je začelo to „blago“ smrdeti, toraj odvežejo culo in najdejo v nji zaklano žensko s čisto črnim obrazom, ki ga je morilec z žvepleno kislino polil.

To žensko in njen „zavod“ je vlada trpela, nune pa je celó ponoči policija kar na cesto postavila in njihovo premoženje, t. j. njihovo doto, ktero so z doma prinesle, pograbila. To je liberalno!

Tretji izgled. Pošten mož je bil oženjen z lepo mlado ženo, s katero je srečno živel in imel že več otrok. Prikrade pa se v hišo liberallec, se laska ženi, ktera se vjame v njegove mreže, in ko zvé, da sta le cerkveno poročena, jo izpelje in se dá po županu po civilnem zakonu poročiti z njo. Mož zve to in gre tožiti zapeljivca, pa kaj opravi? Sodnija ga obsodi zavoljo obrekovanja v zapor, ker je bil le cerkveno, ne pa civilno poročen (samo cerkveni zakon ne velja). Mož je moral v ječo, zapeljivec je prevzetno odšel z njegovo ženo, ktero je pa že čez par dni zapodil, in zdaj je očitna nesramnica.

Poznam visokega gospoda, ki ima štiri cerkveno zaročene mu žene. Cerkevni oklici se namreč tu opuščajo, če dotični plača 10 dolarjev in s pričami dokaže, da ni oženjen.

Krivih prič se pa za denar tu dobi, kolikor jih kdo hoče.

Za civilni zakon ni veliko treba; dosti je, da privoli dekle v to, starši se še ne prašajo. Nekemu mojemu znancu, ki je imel lepo hčerko in jo varoval kakor biser, se je taka prigodila. Iztrgali so mu jo s silo s hiše, njega pa v zapor in denarno kazen obsodili. To ga je tako bolelo, da je žalosti umrl.

Pa tudi liberalci se večkrat sami vjamejo v svoje zanjke. Nek meni znan prav rudeč liberallec je bil spisal knjigo, v kateri uči, da starši nimajo do svojih otrok nobene pravice, da si smejo ti sami voliti vero in stan, in več takih prismojenosti. Pozneje se oženi in dobi dve hčerki. Nek žlahtnik njegov gre v hišo, prebira očetovo knjigo dekletama, in izpelje najprej prvo, potem še drugo mlajšo, vsaki obljubivši zakon. Pospravi ji vsako v drugo, pa pošteno hišo, da nobena ni vedela za drugo, potem napelje tako, da oče o vsem tem zve. Oče se jezi in togoti ter pokliče „zapeljivca“ na boj, ali ta mu odgovori, da se ne bo bil za dekleta, ki z očetove hiše uidejo. Reč pride pred porotnike, ali tu zatoženec pokaže knjigo in praša, če je kriv on, ki je le držal se očetovih nauk. Ko je nadalje še dokazal, da ste deklici spravljene pri poštenih ljudeh in nedolžni kakor prej, je bil tožbe oproščen, a oče osramoten pred veliko množico, ki je prišla poslušat to mikavno pravdo. Izgovarjal se je s tem, da je ono knjigo spisal, še predno se je oženil.

Takih in enakih izgledov bi lahko napisal debelo knjigo, a dosti bodi za sedaj; saj vsak že po teh spozna, kako daleč smo prišli tu v Meksiki z liberalizmom. Naj pride k nam kdo Vaših liberalcev in čez noč bo postal najboljši konservativec ali še celó aristokrat, če ima le še kolčkaj zdrave pameti. Taka se je meni zgodila in za mano še marsikomu.

Zdravi mi, dragi Slovenci!

M. J. Danič. *)

Domače novice.

V Ljubljani, 30. decembra.

(O „Slovenca“.) Z današnjim listom se konča VIII. letnik, prihodnji list pride na svitlo 4. januarija. Kakor smo že povedali, bo postal dnevnik brž, ko bodo vse priprave dognane, vsaj pa z drugim četrtletjem. Dopisi so nam zagotovljeni, med drugimi iz raznih krajev Amerike. S tem želimo svojim naročnikom veselo novo leto z željo, da se tudi drugo leto zopet vidimo v še obilnejšem številu.

(Vabilo) na društveno veselico na novega leta 1881. zvečer v dvorani ljubljanske čitalnice. Program: 1. Kocijančič — „Danes tukaj, jutri tam“. Moški zbor. 2. Fr. Cimperman — „Novoletnica“. Deklamacija. 3. Vogel — „Cigani“. Moški zbor s tenor samospévom. 4. J. Alešovec — „Tajčkrajnar na parteitagu“. Šaljiv prizor s petjem, predstavlja gosp. P. Kajzel. 5. Eisenhut — „Mazurka“. Moški zbor. 6. Predavanje padarja Civilbalda Žabarja iz Srmtne police pri Uražjem selu. 7. Šaljiva godba na mrlotinkah. 8. „Oh Micika!“ Komičen prizor s petjem, predstavlja gosp. Rudolf. 9. Hennig — „Žabja kantata“. Moški zbor s spremljevanjem glasovira. 10. Loterija. Po dovršenem programu svira glediška godba pod vodstvom g. kapelnika Majerja. Začetek ob 7^{1/2} uri zve-

*) Omenjene bankovce lahko pošljete, jih bomo že spečali. Cena našega lista je za Ameriko enaka, kakor za Evropo. Z dopisi bote nam in našim bralcem vrlo vstrezali. Da ste nam zdravi! Vredništvo.

žer. Vljudno se vabijo častiti udje narodne čitalnice in pa tudi gospodje društveniki „Sokola“ osobni.

Odbor čitalničin.

(Božični oratorij v podporo deške sirotnice.)

V nedeljo, 2. dne januarja ob 5. uri popoldne se bo v knezoškofijskem Alojzijevišči pod vodstvom č. o. Angelika Hribar-ja in sodelovanjem orglarskih učencev predstavljal že v mnogih mestih z veliko radostjo sprejeti, od Henrika Fidela Müller-ja zloženi „božični oratorij“. Žive podobe: 1.) Ave Maria, 2.) rojstvo, in 3., pastirji pri jaslicah bodo gotovo vsacega zanimala in ker so prihodki te večernice potrebščinam deške sirotnice namenjeni, privabljive, kakor upamo, bodo obilno občinstva, zlasti družin višjih stanov. — Oseba plača za sedež 50 kr., za prostor brez sedeža 30 kr., nočemo pa omejiti milosrčnosti častitega občinstva. Vstopni listki se bodo prodajali 1. januarja od 10—12. ure in na dan prestave ob 4. uri popoldne v Alojzijevišči.

(Občni zbor ljubljanske čitalnice) se je sv. Štefana dan vršil mirno brez vsega razgovarjanja. V odbor so bili — razen enega — voljeni vsi dosedanji odborniki. Poročilo dobijo društveniki tako tiskano v roke.

(„Sokol“) ima svoj letni občni zbor dne 2. januarja p. l. dopoldne v svoji telovadnici. Dnevni red so navadne društvene zadeve.

(Močvirski odbor) ima prihodnjo sejo v četrtek 30. grudna, v mestni dvorani na rotovžu.

(Konec Medvodske dogodbe — menda!) V petek je bila pri tukajšnji deželni sodniji obravnava o pritožbi „liedertaflerjev“ zoper razsodbo okrajne sodnije, ki je o svojem času vrednika „Novice“ spoznala nekrivega, da ni sprejel Wawreczkičnega popravka o vedenji „liedertaflerjev“ na Šmarni gori in v Medvodah. Zatoženega odgovornega vrednika „Novic“ je zastopal gosp. ir. Poklukar. Deželna sodnija je pod predsedstvom g. Grčarja vslušala pritožbo „liedertaflerjev“ in obsodila „Novičnega“ odgovornega vrednika v stroške in na 30 gld. kazni. Tako so imeli zavoljo „liedertaflerjev“ trije slovenski listi vsak nekaj, menda bodo „liedertaflerji“ zdaj vendar zadovoljni s tem. Nad rozsodbo deželne sodnije javno spodbikati se, nam prepoveduje ostra postava, a misliti si smemo svojo in si jo tudi mislimo.

(Umrli) je danes o pol dveh ponoči čast. br. Rihard Kušnik, iz reda sv. Frančiška. 70 let star.

(Vabilo k 8. občnemu zboru) čast. udov narodne čitalnice v Bizoviku, kateri bodo dne 2. januarja 1881. leta. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitve novega odbora. 4. Nasveti posameznih udov. — Začetek zborovanja ob 3. uri popoldne.

Odbor.

(Novišnica ljubljanska) se je ta teden iz deželne bolnišnice preselila popolnem na Studenec in zdaj bo v bolnišnici več prostora za druge bolnike.

(Mestna klavnica) sa bo začela prihodnje leto zidati na polji za spodnjimi Poljanami. Vsa živina, ki se bo v Ljubljani prodajala, bo morala tu zaklana biti. Dotična dela se bodo pri mestnem magistratu oddajala 12. januarja 1881 na ponudbe.

(„Brencelj“ št. 11 in 12) se pridno stavi in bo do novega letagotov. To naznaniti nas prosí njegovo vredništvo.

Razne reči.

— Nevarno zbolel je celovški gosp. knezoškof Wiery za tem, da so mu neko rano

na nogi prerezali. Bil je že previden s sv. zakramenti za umirajoče. Bolezen je tako nevarna, da imajo zdravniki prav malo upanja.

— V zadevah novega misijona v Afriki ima „Danica“ sledeči poziv: „Preslavno vredništvo! Prosim Vas, gospod vrednik, sprejmite sledeče vrstice v svoj cenjeni list: Dobil sem od svojega častivrednega prednika P. priorja Franca ukaz, da naj pridem z malo družino bratov za njim v Afriko. Odšli bomo iz Marija-Zvesde ob koncu meseca januarja ali v začetku februarja.

Kdor čuti klic od zgoraj, da bi se pridružil temu misijonskemu delu — bodi-si kot delavec v našem delavskem ustavu (Asyliirter), ali kot novinec za naš red (Postulant), — naj mi zarad dogovora précej piše. Dan odhoda, kakor tudi pot, koder bomo šli, bom pozneje bolj natanko naznanil. Nikogar pa ne morem seboj vzeti, ki ni zmožen sam plačati popotnih stroškov. Ti bodo znesli — vse skupaj — okoli 300 gid. Tudi se nikomur popotnina ne vrne in denar za nazaj ne dá, ako bi v Afriki vročine ne mogel prenašati, ali bi mu sploh ne bilo všeč.

Slednjič prosim vse blage duše, ki hočejo meni in mojim redovnim bratom za pot ali pa za nakup in odgojo poganskih zamorskih otrok kaj miloščine dati, naj bi to brž storili in poslali meni samemu, ali pa vredništvu tega lista.

V resnici, ako nam bo odrečena ta pomoč dobrih src, moral bom na veliko škodo novemu vstavu mnogo svojih bratov, ki hrepené po tem novem misijonu, popustiti v Evropi.

Lahko se razvidi, v koliko slavo da bo Materi sv. Cerkvi, ako dobro obrodi in se lepo razcvete naš misijon v južni Afriki, in koliko da bo naša naprava pospešila skupni katoliški misijon afrikanski. Najprej je na to zastavljen dušni blagor mnogih ubogih poganskih otrok, ker „sprejem v naš vstav“ pomeni to, kar — „krst in krščanska odgoja.“ Korist, ki jo bo ondoto deško semenišče obrodilo v razširjanji sv. vere v južni Afriki, se pa dopovedati ne dá. Odprí tedaj, dragi čitatelj, svoje srce, ter poglej, če nimaš kakega darú za ubozega Jezuska v podobi zamorskega otročiča!

Kdor blagovoli svoj denar naravnost meni poslati, je prošén, da naj naredi naslov tako-le: Fr. Beda,

duhovnik trapiškega reda v Mariji-Zvezdi pri Banjiluki v Bosni.

Darove sprejema tudi slavno vredništvo „Danice“ v Ljubljani.

— Koliko se piva izpije. Kranjci so slabi pivopivci, kajti na enega človeka pride le 7 litrov na leto, na Koroškem pa že 32 litrov, na Štajarskem celo 45 litrov. Pivovaren je na Kranjskem 9, na Štajarskem 80, na Koroškem 112. Piva se skuha na Kranjskem 29.727 hektolitrov, na Koroškem 109.333, in na Štajarskem 522.083 hektolitrov. V celi Avstriji je 2297 pivarn, v kterih se skuha 11.180.681 hektolitrov piva; davka pa plačajo vse pivovarne 20.832.297 gid., med njimi kranjske 65.514 gid. V tuje dežele je šlo iz Avstrije 242.015 hektolitrov piva, prišlo pa ga je iz tujih dežel le 3827 hektolitrov.

— Nemška mesta. Ljudsko štenje v Nemčiji je pokazalo, da ima Berlin 1.118.000 prebivalcev, Vratislava 272.000, Monakovo (Mnichovo) 228.000, Draždane 220.000, Lipsija 148.000, Frankobrod 137.000, Stuttgart 117.000, Strassburg 106.000 itd.

— K poroki cesarjeviča Rudolfa. Na Dunaji delajo velike priprave za sprejem

neveste princa Rudolfa, princezinje Štefanije. Tudi Praga se hoče v tem odlikovati in visoki par častno sprejeti.

— Madjari proti Srbom. Ogerska vlada dela srbskim trgovcem na meji velike sitnosti, ker jim ne pusti z lepa živino v Avstrijo goniti, in morajo Srbi vselej prej dovoljenja v Pešti iskati. To delajo Madjari zato, da bi svoje prešiče toliko dražje prodali.

— Cigar se pokadi v Avstriji tisoč milijonov na leto, med njimi tri milijone iz tujih dežel. Tobaka za nosljanje se prodé čedalje menj, zato pa se oddá tabaka za cigarete (španjolete) čedalje več. V obče nese tobak 58 milijonov goldinarjev na leto.

Javna zahvala.

Podpisani potrdim, da mi je tržaška zavarovalna banka izplačala do čista ves znesek, za kar ji izrekam najprisrčnišo zahvalo in jo slavnemu občinstvu toplo priporočam.

Primož Thaler,
pogorelec iz sp. Danj.

Za brate Hrvate so darovali:

VI. izkaz.

G. Frančiška Šupevc 10 gl. Farani v Štangi 2 gl. 80 kr.

Vabilo na naročo

Katol. misijonskega lista

(Katholische Missionen)

za leto 1881.

Izhaja na vsaki mesec snopič 3—4 pól. Cenz celega letnika v bukvarni je 2 gl. 40 kr.; po pošti prejeman po 3 gl. 10 kr.

Skoraj nobenega lista ne moremo z boljšo vestjo prečastiti duhovščini in vernemu ljudstvu priporočevati, kakor imenovani misijonski list.

List izhaja v nemškem jeziku ter je edini obširni časnik, ki pripoveduje rast in napredek katol. Cerkve ter trpljenje in delovanje naših katol. misijonarjev. V prelepih podobah predočituje marsikaj zanimivega.

Ker se brez teh misijonskih poročil malo vé, kaj se med neverniki za našo sv. vero godí, in ker se ne le duhovščina, ampak tudi naše verno ljudstvo za katol. misijone živo zanima, se nadejamo mnogo naročnikov, ter si bomo prizadevali jim, kolikor moč, naglo postreči.

Katol. bukvarna

na stolnem trgu št. 6.

V katoliški bukvarni

se dobiva:

Wetzer-jev in Welte-jev cerkveni besednjak vsega katol. bogoslovja in k temu spadajočih ved. ... predelan in pomnožen natis.

Začel je drugi natis izdelavati učen prof. dr. Jos. Hegenröther, zdaj kardinal v Rimu; nadaljuje ga dr. Franč. Kaulen in z njim sodeluje mnogo slovečih katoliških učenjakov.

Ldajalo se bodo v 100 do 120 snopičih po 50 kr. Do zdaj je izšel 1. in 2. snopič. Kdor želi delo v pregled, mu ga radi pošljemo.

Priznane izvrstne prave

voščene sveče

iz garantirano nepokvarjenega čebelnega voska (10) prodaja

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Telegrafčne denarne cene 29. decembra.

Papirna renta 73.— Sreberna renta 73.80 — Zlata renta 87.60 — 1860letno državno posojilo 131.— Bankine akcije 891 — Kreditne akcije 287.50 — London 117.75 — — Cen. kr. eskini 5.58. — 20-frankov 9.37

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.